

KOMPOSTONI! ËSHTË MIRË PËR JU ËSHTË MIRË PËR NATYRËN

Kompostimi nuk është gjë tjetër veçse drejtimi i procesit natyror nëpërmjet të cilit dekompozohen mbetjet organike, duke arritur temperaturat 49-77 gradë Celsius. Për realizimin e kompostimit nevojitet lënda organike, lagështira, oksigjeni dhe bakteret.

Përse të kompostoni?

- Përmirëson strukturën e truallit, e kthen atë në tokë pjellore për një kopësht organik
- Kursen paratë tuaja për blerjen e kompostove
- Është një menaxhim i përgjegjshëm dhe i qëndrueshëm i mbetjeve
- Zvogëlon sasinë e mbetjeve në vendgrumbullime
- Është i lehtë dhe zbavitës!

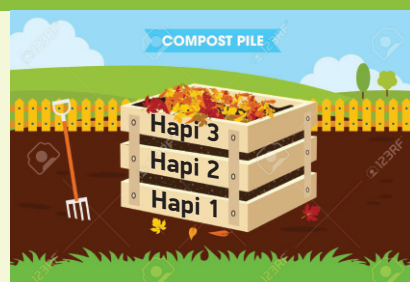
Si të kompostoni?

Ka shumë mënyra dhe ju duhet të gjeni atë më të mirën dhe që ju përshtatet më shumë. Ja disa këshilla të vlefshme me të cilat mund të filloni. Kompostimi me shpenzime të vogla për mirëmbajtje përfshin një kombinim të lëndës së gjelbër dhe kafe, plus pak lagështirë për ta mbajtur në veprim.

Lënda Bojëkafe	Lënda e Gjëlber	Lagështira
• gazetë e prera • ashklat e drurit • gjethet e thara	• mbetjet e kuzhinës • krasitjet e barit	• uji • shiu • mbetjet e frutave

1

Zgjidhni një vend me hije të pjesshme, për të siguruar praninë e nxehtësisë, lagështirës dhe ajrit. Ndërtoni mure me paleta druri ose gardhe me tela për të lejuar ajrosjen, mbulojeni me material kundër ujit, dhe pjesën fundore të grumbullit vendoseni në kontakt të drejtpërdrejtë me tokën.

2

Krijoni komposton duke vendosur disa shtresa:

Hapi 3

Shtoni deri në 10 kg / m³ miell, për të parandaluar krijimin e aromave dhe për të pasuruar komposton me minerale, dhe 5kg gëlqere për të ndihmuar në krijimin e acideve organike dhe sheqerit

Hapi 2

Përzierja e larmishme bën që kompostoja të ajroset dhe të shmanget kalbëzimi. Përzieni: materiale të ashpra (që nga degët e krasitura), materiale të holla (bari i krasitur), material e të lëngshme organik e (tepricat e frutave), 20% material të thatë (gjethet), material të pasur me nutrientë (tepricat ushqimore) dhe material të varfër në vlera ushqimore (ashklat e drurit). Për klimat e nxehta raporti i dëshirueshëm është 2/3 material i njomë dhe 1/3 material i thatë.

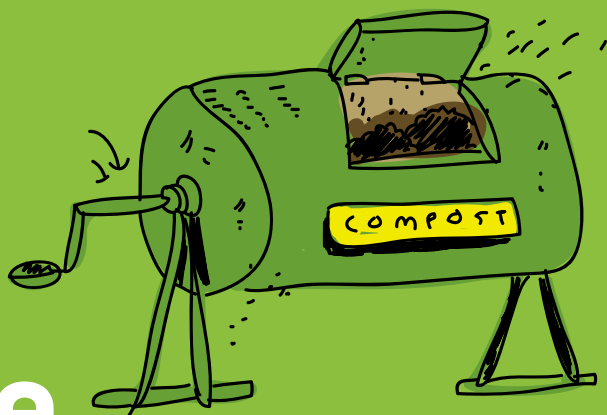
Hapi 1

Grumbulloni materialet rrafsh me tokën: së pari vendosni copa materiale sh si psh. degë të vogla ose rrënjë dru-rësh në pjesën fundore për qarkullim të mirë të ajrit.

Këshilla të dobishme

për kompostimin

- Arrat dhe lisi dekompozohen me vështirësi.
- Plehu organik nga delet, lopët, lepujt, lamat, dhitë, kavjet, dhe kafshë të ngjashme është një komposto "ekologjike" – e pasur me azot dhe baktere aerobike. Ky lloj plehu organik duhet të përzihet duke krijuar pirgje dhe pastaj t'i shtohet grumbullit të kompostos sa herë që ai kthehet nga ana tjetër. Ai është një përshpejtues shumë i mirë i procesit, por duhet të balancohet me komposto të pasur me karbon për të shmangur rritjen e nxehtësisë.
- Sa herë që shtohet material i gjelbër, dhe pak kaf në sipërfaqe për të ruajtur balancimin e mirë të lagështirës, shmangen kundërmimet dhe krijohen xhepat e ajrit. Shtoni vazhdimisht material për t'u siguruar baktereve të lumtura ushqime të freskëta për konsum dhe izoloni komposton për ta mbajtur procesin të ngrohtë.
- Shmangni shtimin e rrënjëve të bimëve në grumbulli e kompostos suaj, sepse ato mund të shkaktojnë rritjen e një bime tërësisht të re.
- Kthejeni pirgun çdo javë nga ana tjetër ose sigurohuni që të gjitha materialet janë përzier dhe janë në bashkëveprim. Pasi të keni përzier materialet, merrni një dorë nga përzierja për të parë nëse është e lagësht sa duhet. Lagështira e pakët ngadalëson procesin e dekompozimit dhe lagështira e tepërt hap mjaft telashe sepse krijon një masë të rrëshqitshme e të squllët.
- Mos filloni me sasi të vogla. Procesi i copëtimit duhet të ketë një masë të konsiderueshme për të funksionuar. Për kompostimin në kushtet e shtëpisë ka kazanë të cilët janë të pështatshëm për sasi të vogla materiali.
- Kontrolloni pirgun vazhdimisht, veçanërisht gjatë motit të thatë e të nxehtë.
- Një kombinim i përbërjeve të ndryshme lëndore dhe ushqyese, i krijuar nga përzierja e shumë bimëve të ndryshme, u siguron bimëve tuaja një dietë të pasur, e cila ndihmon në krijimin e sëmundjeve dhe rezistencën e parazitëve.
- Për pak muaj, produkti i përfunduar do të jetë një pleh në ngjyrë të errët, i shkrifët dhe me aromën e dheut të freskët.

Mos kompostoni:

- Mbetjet jo-organike, të padegradueshme biologjikisht
- Pjesët e bimëve që janë të ekspozuara ndaj tymrave të prodhuara nga auto-mjetet
- Drithërat me sëmundje ose bimët e trajtuara me pesticide
- Farat e bimëve të egra
- Mishin, peshkun dhe bulmetrat për kazanët e jashtëm sepse ata tërheqin parazitë
- Mbetjet e maceve dhe të qenve

Liqeni i Pastër Vlera jonë e përbashkët

A clean Lake Our Common Value

<https://www.planetnatural.com/composting-101/>

http://eartheasy.com/grow_compost.html

<http://www.edenproject.com/learn/for-everyone/how-to-make-a-compost-heap-10-top-tips#kMUSr0Y37fpSi2TE.97>

<http://www.motherearthnews.com/organic-gardening/gardening-techniques/how-to-make-compost-zm0z12onzsor>